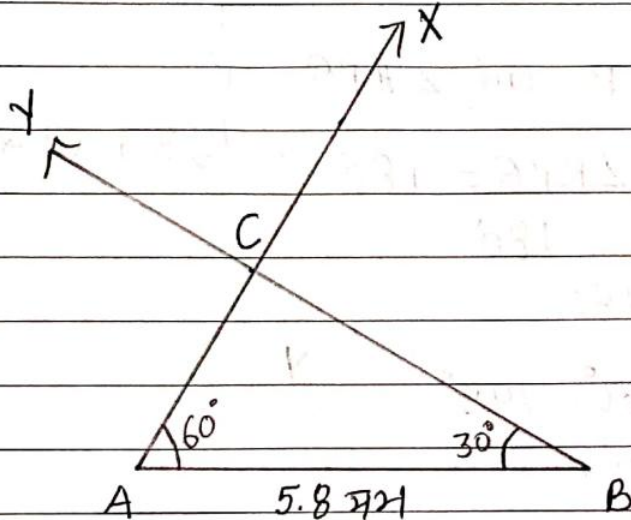

ਸਮਤਿਕਮ 10.4

1. $\triangle ABC$ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰੋ ਜਿਸ ਵਿੱਚ $\angle A = 60^\circ$, $\angle B = 30^\circ$ ਅਤੇ $AB = 5.8$ ਸਮਾਂ ਹੋਵੇ।

ਰਚਨਾ:-

1. ਇੱਕ ਰੇਖਾਖੰਡ $AB = 5.8$ ਸਮਾਂ ਖਿੱਚਿਆ।
2. A ਉੱਪਰ ਇੱਕ ਕਿਰਨ AX ਖਿੱਚੀ ਜੋ A ਨਾਲ 60° ਦਾ ਕੋਣ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।
3. B ਉੱਪਰ ਇੱਕ ਕਿਰਨ BY ਖਿੱਚੀ ਜੋ B ਨਾਲ 30° ਦਾ ਕੋਣ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।
4. ਕਿਰਨ AX ਅਤੇ BY ਜਿਸ ਬਿੰਦੂ ਤੇ ਕੱਟਦੀਆਂ ਹਨ ਉਸਨੂੰ C ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।
 $\therefore \triangle ABC$ ਲੱਭੀ ਗਈ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਹੈ।

2. $\triangle PQR$ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕਰੋ, ਜਦੋਂ $PQ = 5$ ਸਮ, $m\angle PQR = 105^\circ$ ਅਤੇ $m\angle QRP = 40^\circ$ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

sol

$\triangle PQR$ ਦਿੱਤਾ

$\angle PQR = 105^\circ$, $\angle QRP = 40^\circ$, $\angle RPQ = ?$

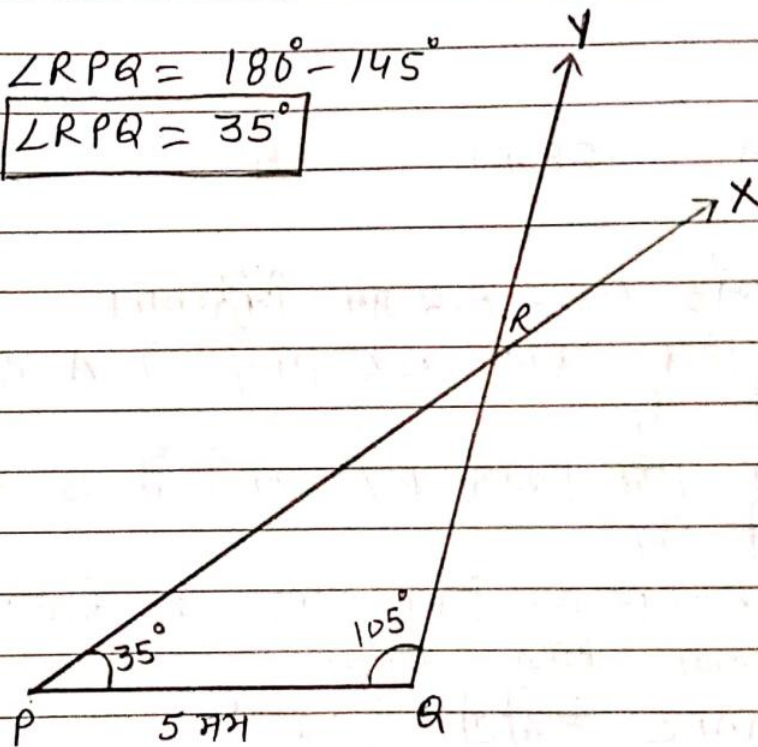
$\angle PQR + \angle QRP + \angle RPQ = 180^\circ$ (ਤ੍ਰਿভੁਜ ਦਾ ਕੋਣ ਜੋੜ ਗੁਣ)

$$105^\circ + 40^\circ + \angle RPQ = 180^\circ$$

$$145^\circ + \angle RPQ = 180^\circ$$

$$\angle RPQ = 180^\circ - 145^\circ$$

$$\angle RPQ = 35^\circ$$

ਰਚਨਾ:-

1. ਦਿੱਤੇ ਭੇਦਾਂ $PQ = 5$ ਸਮ ਬਿੰਦਿਆ।
2. P ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਿਰਨ PX ਬਿੰਦੀ ਜੋ P ਨਾਲ 35° ਦਾ ਕੋਣ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।
3. Q ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਿਰਨ QY ਬਿੰਦੀ ਜੋ Q ਨਾਲ 105° ਦਾ ਕੋਣ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।
4. ਕਿਰਨ PX ਅਤੇ QY ਜਿਸ ਬਿੰਦੂ ਤੇ ਕੱਟਦੀਆਂ ਹਨ ਉਸਨੂੰ R ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।
 $\therefore \triangle PQR$ ਤੈਸੀਦੀ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਹੈ।

- 3) ਜਾਂਚ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ $\triangle DEF$ ਦੀ ਠਹਿਰਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜੇਕਰ $EF = 7.2$ ਸਮ, $\angle E = 110^\circ$ ਅਤੇ $\angle F = 80^\circ$ ਹੋਵੇ। ਆਪਣੇ ਉੱਤਰ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰੋ।

Sol

$$EF = 7.2 \text{ ਸਮ}$$

$$\angle E = 110^\circ, \angle F = 80^\circ$$

$\triangle DEF$ ਵਿੱਚ

$$\angle D + \angle E + \angle F = 180^\circ \quad [\text{ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਦੇ ਤਿੰਨ ਕੋਣਾਂ ਦਾ ਜੋੜ } 180^\circ]$$

$$\angle D + 110^\circ + 80^\circ = 180^\circ$$

$$\angle D + 190^\circ = 180^\circ$$

$$\angle D = 180^\circ - 190^\circ$$

$$\angle D = -10^\circ \quad (\text{ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ})$$

$\therefore$ ਅਸੀਂ $\triangle DEF$ ਦੀ ਠਹਿਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਦੇ ਦੋ ਕੋਣਾਂ ਦਾ ਜੋੜ 190° ਹੈ ਜੋ ਕਿ 180° ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ।

X